

Guntra Aistara
(Centrāleiropas Universitāte)

„Visinteresantākās vietas“: robežjoslas socioekoloģisko mijiedarbību veicināšanai Latvijas laukos

REFERĀTA ANOTĀCIJA

Robežas mēdz iedomāties kā šķirtnes, kas atdala, taču, pielāgojot definīcijas no ekoloģijas un permakultūras, varam paplašināt šo jēdzienu, izpētīt, kā robežjoslas vieno, dažādo un veicina daudzveidību.

Permakultūras jēdziens radīts 20. gs. 70. gados Austrālijā, balstoties uz dabas un senču gudrības novērojumiem. Tas mudina cilvēci veidot vietējā kultūrvīdē iesakņojušās daudzgadīgas lauksaimniecības sistēmas, par iedvesmu ņemot dabā atrodamos ekoloģisko procesu modeļus. Ekoloģiskā ziņā robeža vai mala (edge) starp divām sistēmām ir „vieta, kur notiek visinteresantākās lietas“ (Holmgrens 2002: 223), jo tieši šeit savijas dažādu sistēmu elementi, vairojot daudzveidību līdz pat 30 procentiem. Taču permakultūras piekritēji cenšas pielāgot līdzīgus principus arī sociālām sistēmām un atklāt kā, piemēram, robežas vairo arī socioekoloģisko mijiedarbību.

Referāts balstās uz nodarbību ciklu par permakultūru, veiktu sadarbībā ar Vides un veselības saimi 2010. gada vasarā, kura ietvaros Latvijas bioloģiskie lauksaimnieki kopīgi izvērtēja permakultūras principu saderību ar Latvijas lauku kultūru un praksēm. Referāts apskata daudzveidības un robežjoslu nozīmi Latvijas bioloģiskajai saimniecībai un saimnieku viedokli par permakultūras principu piemērotību Latvijas lauku attīstībai.